

**Sant Martí,
districte educatiu**

Mesura de Govern

Octubre 2017

Índex

Exposició de motius2

Antecedents	2
Eixos prioritaris	2

Objectius3

Línies d'Actuació al Districte4

A. Necessitats d'escolarització.....	4
<i>Escola Bressol</i>	4
<i>Educació Infantil i Primària</i>	4
<i>Educació Secundària Obligatòria</i>	5
<i>Educació al Llarg de la vida</i>	5
B. Camins escolars.....	6
C. Patis escolars oberts al barri	6
D. Estiu al barri: lleure amb projectes innovadors i integradors.....	7
<i>Casals d'estiu:</i>	7
<i>Projecte Baobab</i>	7
E. Fomentar la participació dels infants i joves en la vida del Districte i impulsar activitats amb participació de l'alumnat.	8
F. Participació en Xarxa de tota la Comunitat educativa	9
<i>Dinamitzar Consell escolar de Districte.</i>	9
<i>Objectiu al final de mandat:</i>	10
G. Pressupost i recursos necessaris	10

Seguiment i avaluació11

Aquest informe es llegirà i donarà a conèixer al proper Consell Escolar de Districte ... 11

Exposició de motius

Antecedents

La Mesura de Govern: *Impuls al projecte educatiu de ciutat per fer de Barcelona una capital de la innovació pedagògica*, presentada a la Comissió de Drets Socials, Cultura i Esports, al febrer de 2016 preveu garantir uns serveis públics educatius articulats al voltant d'una estratègia comuna i compartida, que redueixin les desigualtats i millorin la cohesió social, on tots els centres sostinguts amb fons públics tinguin els mateixos drets i obligacions i on no sigui possible la segregació per origen, sexe o llengua.

Així mateix preveu millorar la qualitat, l'equitat i l'èxit educatiu, amb més participació i més autonomia per als centres, amb innovació educativa i treball en xarxa amb l'entorn.

Pretén també promoure l'educació al llarg de la vida, garantir una oferta de qualitat i suficient en tots els nivells i etapes educatives, impulsar una educació permanent àmplia i flexible i potenciar i prestigiar la formació professional. Aconseguir el reconeixement ple del dret de l'educació en el lleure de base comunitària.

La mesura també es marca com a objectiu impulsar la participació de la comunitat educativa i la coresponsabilitat dels diferents agents socials (famílies, col·lectius professionals, món de la cultura i de les arts) que permeti fer de l'educació un objectiu compartit i una eina bàsica del desenvolupament i la cohesió social. Aconseguir una administració educativa descentralitzada i més eficient.

Eixos prioritaris

Aquesta Mesura de Govern pretén donar visibilitat a les actuacions en matèria educativa que s'han dut a terme des de l'inici de l'actual mandat i les que es preveuen fins a finals del mateix. Es tracta d'una mesura global sustentada en tres eixos prioritaris:

- **Suport a la planificació educativa (en aquells aspectes en els quals el Districte és competent)**
- **Millora dels entorns escolars i ús comunitari dels espais públics**
- **Participació de l'alumnat i de la comunitat educativa.**

Objectius

- Promoure una educació pública de proximitat i de qualitat
- Treballar conjuntament amb el Consorci d'Educació per disposar d'una oferta de places públiques per a totes les famílies que ho sol·licitin (Infantil, Primària i Secundària) amb una previsió i planificació adequada a les necessitats de creixement demogràfic a mitjà i llarg termini.
- Incrementar l'oferta de places públiques d'Escola Bressol
- Promoure la participació d'infants i joves en la seva formació i com a ciutadans i ciutadanes de ple dret.
- Impulsar la participació de la comunitat educativa a través dels seus organismes de participació: Consells de centre, Consell Escolar de districte i Consell Educatiu Municipal.
- Reforçar i recolzar paper de AFES i AMPES com a model de participació de les famílies en l'educació de nois i noies i la seva gestió.
- Acompanyar als centres en la innovació pedagògica i la qualitat del seus projectes educatius. Potenciació de les Xarxes pel canvi de barri, districte i ciutat en relació amb el C.R.P. del districte.
- Potenciar l'ús comunitari dels patis escolars oberts al barri.
- Millorar els entorns escolars i potenciar la xarxa de camins escolars
- Promoure la col·laboració entre entitats culturals i cíviques i els centres educatius. Potenciar activitats del lleure responsable, de reforç escolar, de música, d'esports...
- Continuar impulsant la sensibilització i la difusió de les polítiques d'igualtat i la perspectiva de gènere a tota la comunitat educativa
- Avançar cap a un projecte educatiu de Districte/barri amb implicació comunitària

Línies d'Actuació al Districte

A. Necessitats d'escolarització

L'educació pública de qualitat i de proximitat és una prioritat d'aquest Ajuntament i es treballa activament en el marc del Consorci d'Educació per respondre a les demandes de les famílies i les necessitats dels barris, per tal d'avançar en un sistema més equitatiu i de qualitat capaç d'atendre la diversitat de l'alumnat i de compensar les desigualtats.

Des del districte de Sant Martí, en el marc de les competències que li són pròpies, des de l'inici de l'actual mandat 2015-2019 es treballa per la consecució d'aquesta prioritat a través de diverses mesures:

- Impulsar i acompanyar al Consorci al projecte de configuració de Mapa escolar del Districte amb previsió de 5 anys vista segons les variacions demogràfiques de la població escolar.
- Cercar solars i equipaments per poder construir escoles bressol, centres d'educació infantil, primària i secundària segons les necessitats i la demanda dels diferents barris del districte. En concret ens hem enfrontat amb dos reptes històrics: manca d'escoles bressol i manca de places escolars de primària i secundària a la anomenada zona 26 (Poblenou i la Llacuna, Villa Olímpica i Front Marítim)

Escola Bressol

- Compra a La Caixa de l'equipament de l'antiga escola Pere Calafell. Petició a BIMSA d'un informe arquitectònic. Projecte de posada en funcionament l'escola bressol pública Esquitx de Sant Martí -ubicada actualment al Centre Cívic i prevista inicialment en espai de la futura biblioteca Gabriel García Márquez Sant Martí- a l'antic emplaçament de Pere Calafell.

Educació Infantil i Primària

- Compra i enderrocament de l'Església de Bernat Calvó del Poblenou i cessió del solar al Consorci d'Educació per tal d'ampliar amb una segona línia l'escola Mar Bella, al mateix temps que el nou equipament es preveu per a ús compartit comunitari del barri fora d'hores lectives. Lloguer del terreny privat del costat de l'escola per ubicar els mòduls provisionals durant la construcció del nou planejament d'escola.
- Creació d'una nova escola d'infantil i primària al barri del Poblenou i Llacuna del Poblenou: La Flor de Maig. Cessió per part del districte del terreny definitiu on ubicar l'escola, així com, inicialment, d'un terreny per els mòduls

provisionals en espera de la construcció definitiva de l'escola per part del Consorci, podent cobrir d'aquesta manera, i de forma immediata, la demanda de places escolars de primària a la zona.

- Cessió d'una nau municipal contigua a l'escola Brusi, fins ara d'us cedida a la Universitat Pompeu Fabra, per complementar una ampliació de grup escolar.

Educació Secundària Obligatòria

- Inici de la construcció del nou institut Maria Espinal, pendent de realització en l'anterior mandat. Arranjament i buidatge del parking ubicat provisionalment al solar atribuït per tal de poder iniciar les obres el segon semestre del 2017.
- Cessió per part del districte d'un altre terreny pels mòduls provisionals del Maria Espinal mentre no s'acaba la seva construcció, i finançament de l'ampliació d'aquests mòduls per les necessitats de l'augment de línies escolars per cobrir les necessitats immediates de demanda d'escolarització pública de secundària al barri.
- Projecte de cessió d'un solar municipal per un nou institut a la Zona 26 per cobrir el constant augment de població escolar del barri i la creixent demanda d'educació pública. La intenció de l'actual equip de govern és solucionar l'etern problema de manca de previsió de les necessitats.
- Cessió de les plantes superiors de la biblioteca de Can Saladrigues i adequació d'aquestes en forma d'aulari, per cobrir la provisionalitat del curs escolar 2018-2019 i eventualment els successius.
- Projecte de formació d'un Institut Escola al Besòs amb la fusió de l'escola Marquina i l'escola Concepció Arenal.

Educació al Llarg de la vida

- Projecte d'adequació de l'Institut Rambla Prim com a centre de referència d'ensenyaments Professionals i ocupacionals amb diferents famílies professionals, formant un campus universitari de Formació Professional al Besòs. Aquest projecte es fa en consonància i amb l'ajut de pla de barris.
- Estudi de projecte d'escola de segona oportunitat promogut per IMEB.

Pla de Barris

- Escoles Enriquides. Nous perfils professionals de reforç a les escoles Concepción Arenal, Eduard Marquina, Joaquim Ruyra, Prim, Els Horts, La Palmera, La Pau, L'Arc de Sant Martí i els instituts Bernat Metge i Barri Besòs. Mitja jornada o jornada completa de professionals de reforç en: especialista en atenció emocional; tècnic d'integració social; educador social; mestre d'audició i llenguatge.
- Caixa d'eines. Projectes de cultura popular per a escoles.

B. Camins escolars

El projecte de camins escolars suposa un projecte educatiu transversal, participatiu, comunitari i sostenible; una estratègia educativa de participació de la comunitat educativa, els veïns i veïnes i dels establiments propers, per tal de millorar i transformar l'entorn de les escoles, tant a nivell físic (urbanístic) com relacional i sobretot millorar i dinamitzar la relació de les escoles amb l'entorn. Es pretén millorar i pacificar els entorns escolars, millorant-ne la seguretat, per tal de possibilitar una major autonomia dels nens i nenes en el seu camí a l'escola. Cada comunitat educativa imprimeix el seu propi caràcter en el camí escolar i tots són diferents. Implica un treball i dedicació de l'equip de professorat i de l'AMPA a nivell pedagògic i comunitari.

A l'inici del curs escolar 2017-2018 hi ha al districte 19 escoles públiques amb camí escolar. És intenció del districte potenciar-los i ampliar-los i acompanyar a la comunitat educativa per la seva realització.

També hi ha el propòsit de continuar amb el manteniment i millora dels camins escolars que ja funcionen, fent especial èmfasi en aspectes urbanístics i elements de pacificació dels entorns escolars. Per aquesta finalitat la Guardia Urbana i les tècniques de districte han elaborat una llista de necessitats i millores dels entorns educatius, actuacions que es van realitzant segons el grau d'urgència.

C. Patis escolars oberts al barri

El projecte de Patis Escolars Oberts suposa optimitzar l'ús dels centres escolars fora d'horari escolar, en cap de setmana i en període de vacances escolars, permetent l'ús comunitari de l'espai públic i oferint una alternativa de lleure potenciant la seva vessant educativa i social. Als patis escolars oberts es realitzen activitats de dinamització educativa de tipus esportiu, artístic i en família. Aquestes activitats són obertes i gratuïtes al barri.

A l'inici del curs 2017-2018 el Districte de Sant Martí compta amb 12 patis oberts d'escoles i instituts. L'objectiu és tenir cura i continuar dotant de serveis als existents (neteja-vigilància-servei de monitoratge-seguretat-arranjaments de desperfectes...) i ampliar-ne l'oferta com a espai d'ús públic per a famílies, infants i adolescents, facilitant un aprofitament dels espais públics al barri.

Amb la participació del Pla de Barris s'ha tingut especial cura a les escoles del Besòs (Eduard Marquina i Concepció Arenal) i La Pau en la organització d'activitats i monitoratge als patis escolars.

D. Estiu al barri: lleure amb projectes innovadors i integradors

Casals d'estiu:

- Dinamitzar projectes de cohesió i convivència als barris, en especial els més mancats, a través del lleure dels infants a l'estiu, a partir dels projectes i equipaments ja existents.(places, platges, escoles, poliesportius...).
- Utilització de les escoles com a espai potenciador de projectes de convivència i d'un lleure sa i creatiu amb activitats culturals, cíviques i esportives, fent una tria conscient de les entitats o associacions de lleure que tinguin la responsabilitat organitzativa com a agents educadors.
- Suport als casals d'estiu dels barris del Besòs- Maresme i La Pau amb consonància amb el pla de Barris amb beques i pressupost municipal i de districte.

Projecte Baobab

- Campaments urbans organitzats per l'IMEB junt amb pla de barris i Consorci d'educació. Es tracta d'un espai de convivència i una nova experiència educativa del lleure realitzada als districtes on hi ha Pla de Barris. En concret, a Sant Martí es va iniciar l'agost del 2016 al Besòs-Maresme (escola Prim) i l'estiu 2017 també s'hi ha incorporat Verneda-La Pau a l'escola La Pau.
- Es un projecte integrador de les diferents escoles del barri, es fa en una escola però vol agrupar nois i noies de tot el barri, de caràcter gratuït, comunitari, amb una metodologia pedagògica participativa i un equip lligat al territori. La idea del projecte és que tinguin una continuïtat durant tot l'any i no quedi com un fet

aïllat durant l'estiu. Ha sigut una experiència molt ben valorada tant pels monitors com per les pròpies famílies, que han respost molt favorablement a la crida i exigència de de participació.

E. Fomentar la participació dels infants i joves en la vida del Districte i impulsar activitats amb participació de l'alumnat.

- Impulsar la participació de les escoles i instituts en projectes de ciutat sobre participació de l'alumnat: Pregó de la Laia per Infantil i Primària i Audiència Pública per ESO i Batxillerat
- L'Audiència Pública escolar del Districte: L'Audiència pública als nois i les noies de Barcelona és una forma de participació, a través de la qual l'alumnat de sisè de primària, secundària i educació especial fa propostes a l'Ajuntament de la ciutat i al Districte.
- El pregó de la Laia: Va dirigit a nens i nenes de 3r, 4t i 5è de primària. L'objectiu principal és potenciar el compromís i la implicació de l'alumnat en la millora del seu entorn i en la incidència en els valors de la convivència i la participació a la ciutat
- Potenciar les visites de grups escolars a la Seu del Districte, visita a la sala de plens, explicació de les funcions de l'equip de govern i els canals i organismes de participació ciutadana.
- Col·laborar activament amb el Centre de Recursos Pedagògics i potenciar les activitats adreçades a l'alumnat:
 - Jocs Florals escolars: amb la finalitat de potenciar la lectura i l'escriptura entre l'alumnat.
 - Congrés de treballs de recerca del districte de Sant Martí: posant en valor la creativitat i l'esforç de l'alumnat de batxillerat i també la tasca del professorat
 - Congrés de la Ciència: Potenciar, coordinar i difondre activitats de recerca en educació infantil i primària i les competències científiques, lingüístiques i de comunicació.
- Potenciar i recolzar les iniciatives musicals, corals i instrumentals o orquestrals de les diferents escoles i les xarxes que s'estableixen entre elles, com la música i les Corals del Besós, el projecte Voces a la Pau.
- Activitats esportives realitzades entre diferents escoles dels barris del districte Besós, del Poblenou...
- Continuar coordinant i donant suport a les següents activitats també adreçades a l'alumnat:
 - Educació per la Pau i la interculturalitat. Potenciar el respecte i tolerància de la diversitat cultural i ètnica. Tallers per a educadores i

alumnat sobre els refugiats, contra el terrorisme, per el respecte a la diferència.

- Reconeixement de la memòria històrica a partir d'activitats conjuntes de les escoles i instituts del districte: Obres de teatre, xerrades, actes...
- Activitats o projectes creatius de centres: setmana del silenci...
- Donar continuïtat a actuacions del Pla de coeducació del districte conjuntament amb regidoria i conselleria de feminismes i LGTBI. Pedagogia contra tot tipus de violències sexistes i masclistes. Potenciar noves actuacions de sensibilització de la comunitat educativa i programes propis de coeducació: tallers a escoles i instituts, potenciar premi jove de còmic de Sant Martí entre alumnat de secundària i Batxillerat.
- Organitzar conjuntament amb Instituts les jornades de conscienciació i denuncia que es celebren al districte: 25 de Novembre, 8 de març.

F. Participació en Xarxa de tota la Comunitat educativa

- Projectes escolars d'innovació educativa amb el Centre de Recursos Pedagògics: Consolidació AEX (Aprenem amb Xarxa) i fusió amb Xarxes pel Canvi
- Fomentar i ajuda i recolzament a AMPES i AFES amb col·laboració amb el Pla de Barris

Dinamitzar Consell escolar de Districte.

Al mes de gener de 2107 es va presentar a la Comissió de Drets Socials la Mesura de Govern: *Consell escolar Municipal, Consell educatiu de ciutat*, que preveu un nou enfoc del CEMB i dels CED. Es tracta en definitiva, que el CEMB jugui el màxim paper deliberatiu que li correspon, més enllà de l'esfera escolar, com veritable consell educatiu i incorporant nous agents.

En conseqüència, entenem que el Consell Escolar de Districte com l'òrgan de participació de la comunitat educativa de Sant Martí ha de ser un autèntic fòrum del diàleg educatiu en el territori, paper que fins ara no ha tingut.

S'ha de dotar d'un nou reglament de funcionament i per això es treballarà durant el primer trimestre del curs 2017-18 en el marc de la Comissió Permanent una proposta que haurà de ser validada pel Consell i posteriorment pel Plenari del Districte.

Des del juny del 2017 hi ha el compromís de crear una Comissió de mapa escolar amb l'objectiu de treballar, juntament amb el Consorci, en la diagnosi de futures necessitats d'escolarització i d'elaborar propostes que hi donin solució. Properament, doncs, es crearà aquesta taula o comissió.

Objectiu al final de mandat:

- Incrementar la participació dels diferents col·lectius en el Consell Escolar i en les comissions que es puguin crear a l'empara del nou reglament.
- Mantenir i/o incrementar la participació dels centres educatius en els programes d'innovació pedagògica i les xarxes pel canvi.
- Consolidar la participació dels centres educatius i de l'alumnat en les activitats de caire cultural, de coeducació i de cultura per la pau.
- Consolidar la representativitat de l'alumnat a nivell de centre, districte i ciutat, per tal que siguin veritables protagonistes de la seva educació.

G. Pressupost i recursos necessaris

- Aquesta mesura ve dotada dels pressupostos propis de l'Ajuntament.
- En els fulls adjunts hi ha una descripció específica dels pressupostos que s'han destinat a algunes de les actuacions per tal de que es puguin observar i analitzar amb total transparència.
- Camins escolars: El pressupost destinat a les reformes urbanístiques dels entorns escolars no està especificat perquè és a càrrec del Programa d'Actuacions de Manteniment a la Via Pública.

Seguiment i avaluació

Aquest informe es llegirà i donarà a conèixer al primer Consell Escolar de Districte després de la seva presentació en plenari.

De cadascuna de les actuacions s'elaborarà una fitxa amb les dades de cada actuació i l'avaluació de resultats.

- Compromisos de millora i adequació de centres segons necessitats de matriculació
- Camins escolars: actuacions realitzades en cadascun dels camins, reunions, millores urbanístiques, valoració de la comunitat educativa, aspectes pendents.
- Patis oberts: nombre de patis oberts, dades d'ocupació dels patis, activitats realitzades.
- Activitats amb l'alumnat i amb els centres educatius: nombre d'alumnat i centres implicats, valoració del centre de Recursos Pedagògics, valoracions dels centres educatius participants.

Globalment es durà a terme un seguiment periòdic i se n'informarà al Consell escolar del Districte.